proLékaře.cz | 13.11.2026

Komentář ke článku autorů Kotase a Polívky

Přehled méně častých primárních bolestí hlavy

Klasifikační komise Mezinárodní společnosti bolestí hlavy (IHS) pod vedením prof. Olesena publikovala v loňském roce v časopise Cephalalgia návrh již třetí verze Mezinárodní klasifikace bolestí hlavy s označením ICHD-3 beta [1].

Autoři nové klasifikace si vzali za úkol odstranit některé nepřesnosti předchozí verze z roku 2004 [2] a využít nových poznatků pro přesnější zařazení jednotlivých nemocí. Konkrétně například využívá nejnovější genetické informace k přesnější klasifikaci jednotlivých podtypů familiární hemiplegické migrény.

Sekce pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy při České neurologické společnosti (Czech Headache Society) se od svého vzniku snaží erudovat jak širší lékařskou veřejnost, tak především neurologickou obec přednáškovou činností a publikací řady prací v odborném tisku. V roce 2005 byla v České a slovenské neurologii a neurochirurgii otisknuta česká verze současné Mezinárodní klasifikace bolestí hlavy [3,4] a v současné době je připraven do tisku překlad verze ICHD-3 beta [5]. Nedávno vyšla v ČSNN práce Opavského, který si všímá změn a inovací mezi starou verzí ICHD-II a novou ICHD-3 beta u primárních bolestí hlavy [6].

Je velmi záslužné, že autoři v podrobném přehledu exaktně rozebírají vzácnější primární bolesti hlavy [7]. Problematikou migrény se zabývá celá řada autorů, tenzní bolesti hlavy přehledně zpracovali např. Kotas [8] a Keller. Cluster headache přitahuje v posledních letech rovněž zaslouženou pozornost [9,10]. Toto závažné a většinou úspěšně léčitelné onemocnění není stále dostatečně rychle diagnostikováno.

Vzácnější trigeminové autonomní bolesti hlavy a pestrá skupina tzv. ostatních primárních bolestí hlavy nejsou mezi českými neurology obecně známy. Tato onemocnění mají většinou jasná diagnostická kritéria a řada z nich i dobré terapeutické možnosti. Pokud alespoň část z nemocných narazí nyní na správně poučenou neurologickou veřejnost, může to být pro ně přínosné. V článku spatřuji další příspěvek k prohloubení erudice neurologů, zejména těch, kteří se na léčbu bolestí hlavy specializují.

✉
MUDr. Jiří Mastík
I. neurologická klinika
LF MU a FN u sv. Anny
Pekařská 53
656 91 Brno
e-mail: jiri.mastik@fnusa.cz

Literatura

1. Headache Classification Committee of the International Headache Society. The International Classification of Headache Disorders, 3rd ed. (beta version). Cephalalgia 2013; 33(9): 629–808. doi: 10.1177/0333102413485658.
2. Headache Classification Subcommittee of the International Headache Society. The International Classification of Headache Disorders, 2nd ed. Cephalalgia 2004; 24(Suppl 1): 1–160.
3. Opavský J, Keller O, Kotas R, Mastík J, Marková J, Rejda J et al. Česká verze revidované Mezinárodní klasifikace bolestí hlavy (ICHD-II) navržené a předložené Mezinárodní společností pro bolesti hlavy. Cesk Slov Neurol N 2005; 68/101(2): 133–138.
4. Doležil D. Překlad apendixu Mezinárodní klasifikace bolestí hlavy (ICHD-II) zahrnující primární bolesti hlavy. Cesk Slov Neurol N 2009; 72/105(3): 288–290.
5. Doležil D, Marková J, Mastík J, Kotas R, Niedermayerová I, Bártková A et al. Nová mezinárodní klasifikace bolestí hlavy ICHD-3, beta verze: český překlad, změny a novinky. Cesk Slov Neurol N 2013; 76/109 (Suppl 2): 2S63
6. Opavský J. Upozornění na klasifikační, terminologické a obsahové inovace Mezinárodní klasifikace bolestí hlavy (ICHD-3 beta) pro primární bolesti hlavy. Cesk Slov Neurol N 2014; 77/110(1): 29–33.
7. Kotas R, Polívka J. Přehled méně častých primárních bolestí hlavy. Cesk Slov Neurol N 2014; 77/110(3): 287–293.
8. Kotas R.Tenzní cefalea – patofyziologické mechanismy (abstrakt). Bolest 2003; 6 (Suppl 2): 13.
9. Marková J. Cluster headache, kazuistiky. Bolest 2010; 11: 13–15.
10. Kotas R. Cluster headache – patofyziologie a léčba (abstrakt). Bolest 2001; 3 (Suppl 1): 6–7.